

OD NAS ZAVISI!

Program

Čeda Jovanović

Liberalno
Demokratska
Partija

GRADANSKI
SAVEZ
SRBIJE

Liberalno
Demokratska
Partija

GRADANSKI
SAVEZ
SRBIJE

OD NAS ZAVISI!

Program

Građani su spremni da ovu zemlju učine uspešnom, bogatom i srećnom. To nije samo njihova potreba, već i njihovo pravo. Mi danas promoviramo program "Od nas zavisi" da bismo građanima omogućili da to pravo i ostvare. Od njegove realizacije ne zavisi samo naša generacija već i budućnost svih koji dolaze posle nje. Program "Od nas zavisi" je izraz naše sposobnosti da razumemo probleme Srbije i naše spremnosti da ih efikasno rešimo.

Srbiju danas vode najsporiji i najnesposobniji, dok se nalazimo u trci sa pola sveta koji pokušava da stigne onu drugu polovinu u sreći, blagostanju i prospetitetu. Milioni Kineza, Rumuna, Indusa, Bugara, Hrvata, Mađara u svakom novom danu vide šansu za bolji život, dok je za nas taj isti dan pretnja da će biti gore nego juče. Oni idu napred, mi idemo unazad.

Reference Srbije su već dugo tragične. Mi smo najstarije evropsko društvo sa najvećim procentom mladih koji žele da ga napuste. Najsiromašniji građani sa najlošijom tehnologijom, nefunkcionalnim obrazovanjem i uništenim sistemima zdravstvene i socijalne zaštite.

Ljudi koji nas danas vode o tome čak i ne govore. Njihovi prioriteti su nacionalni projekti prošlosti. Kandilo umesto kompjutera, običajno pravo umesto moderne demokratije, feudalizam umesto slobodnog tržišta.

Sve to moramo da promenimo.

U toj političkoj borbi ne sme biti kompromisa. Hoćemo da budemo ledolomci, spremni da ponudimo rešenja za teške probleme Srbije i sposobni da ih ostvarimo. Vrednosti našeg društva mi gradimo na obrazovanju, a ne

na zatančnosti. Ljudi treba da žive od svog posla, a ne da trpe zbog kolektivnog nerada. Mi želimo zdravstvo u kome lekar nije socijalni radnik, a pacijent socijalni slučaj. Smisao naše socijalne politike gradimo na borbi protiv siromaštva i osposobljavanju ljudi da rade i ne zavise od milostinje države.

U regionu vidimo puno zajedničkih izazova, a ni jednu pretnju, zbog čega je i naša politika takva. Granice među nama će nestati poput onih kojih su se Evropljani odrekli. Svet je naša šansa koju želimo što pre da iskoristimo.

Želimo da budemo pozitivni lideri, sposobni da krenu u susret događajima i jasno kažu da modernizacija Srbije znači potpuni otklon od političke tradicije koja se sastoji od populizma, zavera, lažnog patriotizma i kvazijedinstva.

Projekat "Od nas zavisi" pokazuje da je moguće promeniti naše društvo u skladu sa promenama u okruženju i okolnostima u kojima živimo. Mi smo za berzu, a ne za kolhoz. Bez dijaloga, konkurencije, plana i ideja – nema napretka. Do stabilnosti koja nam je neophodna stiže se samo kroz modernizaciju, ekonomske reforme, usvajanje evropskih standarda, suočavanjem sa prošlošću. Kroz akciju i rad.

Mnogi nas vide kao simbol jedine prave opozicije sistemu vrednosti Srbije prošlosti. To je velika obaveza. Zato svako od nas mora da bude svestan da predstavlja viziju Srbije budućnosti.

U Srbiju se vratila Miloševićeva politika, ali bez Miloševića. Sve što je rađeno protiv Zorana Đinđića juče, protiv nas danas, a sutra protiv ko zna koga, rađeno je i radiće se

Liberalno
Demokratska
Partija

GRADANSKI
SAVEZ
SRBIJE

upravo zbog toga. Zato štitimo Specijalni sud, instituciju koja je izložena najžešćim pritiscima jer nastoji da otkrije potpunu istinu o ubistvu Zorana Đinđića. Bez te istine ugrožen je svaki život u Srbiji.

Činjenica je da je od 12. marta 2003. godine demokratska, građanska, evropska Srbija živela bez svoje političke opcije. Želja nam je da ponovo okupimo ljude sa modernim građanskim i liberalnim idejama i Srbiji ponudimo opciju, tako sto ćemo joj stvoriti alternativu.

Zbog toga smo se okupili. Da bi našu energiju i viziju podelili sa onima koji se nisu predali, ali i sa posustalima, razočaranima i zbunjenima.

Naš liberalizam je izraz potrebe građana na koje se država ne obazire, jer se bavi samom sobom. Naš zadatak je da štitimo njihove slobode dok ih država osporava. Da građani ne bi zavisili od političara, tradicionalnih institucija kao što su akademija, crkva, vojska ili od mafije – svih opsenara koji nude nastavak sukoba samo da sve ostane isto - od 1945 do 3045.

Danas plaćamo pristigle račune. Iako ih nismo mi napravili, neodgovorno je da ih ostavljamo našoj deci. Bez obzira na organizovani otpor unutar sistema koji nije transformisan, niti će to postati sve dok u njega ne uđemo onako beskompromisno kao sto smo to učinili u martu 2003. Zato je jedan od preduslova ostvarivanja naše politike vraćanje svakog poštenog policajca, tužioca i sudije na funkciju na kojoj se nalazio tokom akcije "Sablja". Samo tako organizovana Srbija može biti sposobna za potpuno suočavanje sa problemima iz prošlosti i njihovo trajno efikasno rešavanje.

U Srbiji je normalno sve ono što u svetu nije normalno. Ljudi su jos uvek hipnotisani porukom da su za sve što nije dobro, umesto nas odgovorni drugi. Tačno je da put u Evropu svakako vodi preko Haga. Ali ne tako što će se o zločinima pričati samo u sudnici tribunala. O njima moramo progovoriti u Srbiji. U Hagu se zločinci sankcionišu i kažnjavaju, u Beogradu se mora sankcionisati i kazniti politika zločina. To što danas zvanična Srbija relativizuje

te zločine nas obavezuje da ih konkretizujemo. Oni su počinjeni u ime jedne politike. Ta politika je poražena ako se govori o statusu njenih protagonista. Ali ta politika nije poražena ako se govori o njenom konceptu. Moderna Srbija ne može biti izgrađena dok postoje politike koje su dovele do zločina. Zbog toga je preduslov demokratskog života u Srbiji trajna zabrana političkog delovanja svakog pojedinca i stranke koji su promovisali ili promovišu politiku koja je zavšila pred sudijama Međunarodnog suda za ratne zločine.

Moramo promeniti i političku filozofiju i političku orijentaciju Srbije. Suština slobode mora se meriti stepenom uticaja čoveka na sopstveni život i ostvarenje svake lične potrebe koja ne ugrožava nečije ljudsko pravo. Zato je u centru naše politike građanin.

Pitanje autonomije je za nas pitanje odgovornosti. Građanima Vojvodine, Sandžaka i Juga Srbije mora se dopustiti pravo specifične odgovornosti koje će im omogućiti da u potpunosti ostvaruju svoje autentične interese u okviru regionalne ili pokrajnske autonomije. Samo se tom vrstom slobode razvija, a samim tim i čuva Srbija. Bošnjacima, Mađarima ili Albancima želimo da omogućimo da u okvirima društva čiji moraju biti ravnopravni građani utiču na svoj život u većoj meri i efikasnije nego što je to slučaj danas. Proces dezintegracije naše zemlje time neće biti ubrzan, već konačno zaustavljen tako sto će u okvirima našeg društva građanima biti omogućeno da pozitivno utiču na svoj život. Bez obzira na etničku ili versku pripadnost, bez obzira na pol i rasu, bez obzira na političko opredeljenje, svako rođen u Srbiji u njoj mora videti i imati veću šansu nego u društvima u okruženju ili bilo gde u svetu.

Zajedničku budućnost Srbije i Kosova moguće je ostvariti isključivo obostranim članstvom u Evropskoj uniji koja je najbolji okvir nacionalnoj integraciji svih balkanskih naroda.

Put do Kosova vodi preko Brisela. Put Srbije i Kosova do Brisela vodi preko njihovog istorijskog dogovora. O Kosovu oslobođenom policijskog i vojnog terora, o Kosovu oslobođenom aparhejda.

Liberalno
Demokratska
Partija

GRADANSKI
SAVEZ
SRBIJE

Sloboda Kosova počiva na slobodi svakog pojedinca i njegovom konstitutivnom, individualnom i kolektivnom pravu. Beograd kosovskim Albancima i Srbima u tome treba da pomogne.

Kosovska nezavisnost ne može da bude problem dobronamernim građanima Srbije. Nje se plaše samo političari koji od građana Srbije kriju činjenicu da je gubitak Kosova cena njihove propale politike i mera odgovornosti koju izbegavaju da preuzmu.

Neophodno je srpskom narodu na Kosovu omogućiti konstitutivnost i konsenzualnost. Takvim pristupom bi bilo omogućeno stvaranje normalnog društva u kojem bi Srbi bili partneri Albanaca.

Nesposobna da se menja i sa svojim evropskim susedima takmiči u optimizmu i napretku država je postala problem za građane. Srbija je izgubila vedrinu i takmičarski duh. Pred problemima se povlači umesto da im ide u susret. Postavlja granice u svetu bez granica. U razdoblju globalnog korporacijskog kapitalizma koji se svakodnevno prilagođava životnim ritmovima i potrebama i koji nama postaje sve dalji i sve manje stvaran. Srbija se zaglavila u poznom feudalnom, predmodernom i predindustrijskom dobu.

Konkurentnost srpske privrede je mala. Institucije tržišne privrede ili ne postoje ili ne deluju slobodno i efikasno. Dakle, potreba za radikalnom tranzicijom je isto onoliko velika kao što je bila i 2000. godine. Sada i više nego tada potrebno je da ona bude u pravcu liberalne politike i privrede. Od najvećeg je značaja da se ne popusti populističkoj retorici. Partije koje nude populističke programe od njih će odustati onoga časa kada dođu na vlast. Za zemlju kao što je Srbija, gde su lažna obećanja uobičajena, od velike je važnosti da se afirmišu politika istine i da se daju obećanja koja će se ispuniti. To ne znači da ona moraju da budu skromna. Upravo suprotno, ona moraju biti radikalna, jer se samo njima može postići brz i održiv napredak kako u proizvodnji tako i u institucionalnoj izgradnji. Populisti obećavaju blagostanje, mi mogućnost za rad i napredak.

Nesumnjivo, nama će se pre pridružiti oni koji veću šansu vide u budućnosti, a ne u očuvanju prošlosti, pre odgovorni nego populist, ali to je upravo kako i treba da bude i to i jeste razlog zašto je naša politika potrebna Srbiji.

Savremeno doba i znanja sami po sebi nude odgovore na sve naše nedoumice. Rešenja se, međutim, ne mogu uvesti niti preslikati. Moramo imati sopstveno znanje prilagođeno standardima svakodnevice razvijenog sveta. Potrebne su nam funkcionalne škole i upotrebljivo znanje. Strateško planiranje naše obrazovne strukture. Novo znanje doneće novi politički, ekonomski, socijalni i kulturni poredak. To je nemoguće bez jasne vizije i novog sistema vrednosti. Srbiji su potrebni kompjuteri i brz internet, efikasne institucije, dobro plaćeni lekari, sudije i policajci, sposobna administracija koja govori jezike članica Evropske unije.

Svaki atom pozitivne energije mora postati snaga koja će javno i demokratski, odlučno i efikasno, kako smo pokazali da umemo, šest godina posle nedovršene petooktobarske demokratske revolucije u potpunosti ispuniti težnje svih koji su je pokrenuli i izveli. I staviti tačku na kontinuitet pogrešne istorije.

Svaki Gordijev čvor koji je nasledila iz prošlosti Srbija mora brzo i hrabro da preseče.

Mi smo spremni i sposobni za taj posao.

Zbog toga postojimo.